

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k Návrhu rozhodnutí Rady, kterým se mění Rozhodnutí č. 2002/463/ES, kterým se přijímá akční program administrativní spolupráce v oblasti vnějších hranic, víz, azylu a imigrace (Program ARGO)

COM(2004) 384 final - 2004/0122 (CNS)

(2005/C 120/14)

Dne 10. června 2004 se Rada rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor podle článku 262 Smlouvy o založení Evropského společenství ve věci výše uvedené.

Specializovaná sekce „Zaměstnanost, sociální věci, občanství“, která byla odpovědná za přípravu práce Výboru k tomuto tématu, přijala své stanovisko dne 22. září 2004. Zpravodajem byl pan **PARIZA CASTAÑOS**.

Na svém 412. plenárním zasedání dne 27. a 28. října 2004 (zasedání dne 27. října 2004) Evropský hospodářský a sociální výbor přijal následující stanovisko poměrem 172 ku 2 při 5 abstencích.

1. Úvod

1.1 Amsterdamská smlouva stanovila nový pilíř politiky Společenství, který spočívá ve vytvoření evropské oblasti svobody, bezpečnosti a spravedlnosti, která zahrnuje politiky Společenství týkající se vnějších hranic, víz, azylu a imigrace.

1.2 V říjnu 1999 tamperská Evropská rada vypracovala několik návrhů společné migrační a azylové politiky EU.

1.3 Jeden z tamperských návrhů se týkal užší spolupráce a vzájemné technické pomoci mezi službami pohraniční kontroly členských států a tento návrh byl opakovaně projednáván na Evropské radě v Seville (2002) a Thessaloniki (2003).

2. Návrh Komise

2.1 Program ARGO podporuje administrativní spolupráci v oblasti vnějších hranic, víz, azylu a imigrace. Byl přijat Radou dne 13. června 2002. Ve stejný den Rada také přijala Plán správy vnějších hranic členských států EU.

2.2 Cílem tohoto programu je podpořit spolupráci a jednotnou aplikaci komunitárního práva, zlepšit implementaci pravidel Společenství, zajistit, aby byla dimenze Společenství řádně zohledněna v rámci organizace národních agentur, a podpořit transparentnost opatření, která tyto agentury přijímají.

2.3 Za účelem dosažení těchto cílů byly stanoveny čtyři specifické oblasti: vnější hranice, vízové politiky, azylová politika a imigrační politika.

2.4 Hranice. Cílem v této oblasti je, aby byly kontroly prováděny v souladu s ustanoveními práva EU, zejména s Schengenskou *acquis*, aby byla na hranicích poskytována stejná úroveň střežení a ochrany a aby byla posílena účinnost fungujících nástrojů.

2.5 Víza. Cílem v této oblasti je zajistit, aby byly postupy při vydávání víz v souladu s ustanoveními práva EU a aby při vydávání víz existovala stejná úroveň kontroly a bezpečnosti. Dále je cílem harmonizace postupů při přezkoumání žádostí o víza a zajištění vízových požadavků a výjimek obecného vízového systému za současného prosazování zvýšení konzulární spolupráce.

2.6 Azyl. Záměrem v této oblasti je podporovat společný systém, který bude směřovat k jednotnému postavení uprchlíků, odpovídajícím postupem vytvořit systém, který určí zemi odpovědnou za přezkoumání žádosti o azyl, a harmonizovat národní legislativu tím, že budou stanoveny minimální standardy pro azylové řízení.

2.7 Imigrace. Cílem v této oblasti je vypracování společných pravidel pro vstup a podmínky získání trvalého pobytu státních příslušníků třetích zemí a vypracovat evropský statut pro dlouhodobý pobyt. Je nutné otevřít právní cesty pro ekonomickou imigraci a bojovat s nelegální imigrací.

2.8 Sevillská Evropská rada vyzvala Komisi, aby přezkoumala problémy související se sdílením finanční zátěže správy vnějších hranic. Komise se domnívá, že adekvátní řešení pro sdílení finanční zátěže bude nalezeno až po sestavení finanční perspektivy pro rok 2006. Proto se také domnívá, že návrh, kterým se mění program ARGO, představuje pouze krátkodobé opatření, které bude používáno do přijetí rozpočtového rámce v budoucnosti.

2.9 Ve svém hodnocení prvního pracovního roku (2003) Programu ARGO Komise uvedla, že nefunguje tak, jak by měl fungovat. Bylo vyčerpáno méně než 50 % použitelných finančních prostředků z důvodu potíží, které měly národní administrativy při spolupráci s ostatními členskými státy při vypracování projektů, které měly být podporovány a financovány z tohoto programu.

2.10 Záměrem tohoto pozměňovacího návrhu Programu ARGO je poskytnutí finanční podpory **národním projektům** v oblasti vnějších hranic, které mají řešit konkrétní strukturální slabosti strategických pohraničních uzlů určených na základě objektivních kritérií (posouzení rizika), která budou stanovena v každoročním pracovním programu vypracovaném Komisí ve spolupráci s Výborem ARGO.

2.11 Rozpočet Výboru ARGO bude do roku 2006 ve výši 46,1 mil EUR, přičemž 21,3 mil EUR je určeno pro rok 2004.

2.12 Zájem Společenství zaručují články 62, 63 a 66 Smlouvy a Schengenská *acquis*. Spojené království a Irsko přijmou odpovídající rozhodnutí v souladu se Smlouvou.

3. Komentáře

3.1 EHSV se domnívá, že tento pozměňovací návrh Programu ARGO by měl zajistit, že finanční podpora programu bude směřovat do národních projektů pro vnější hranice, avšak zároveň zdůrazňuje, že Výbor ARGO, jednající na základě návrhu Komise, musí schválit strategickou povahu projektů posouzením rizika na základě objektivních kritérií, která budou schválena většinou členských států.

3.2 Potíže, které měly národní administrativy při spolupráci podle Programu ARGO, poukázaly na nedostatek spolupráce mezi členskými státy při správě vnějších hranic.

3.3 EHSV se domnívá, že v budoucnosti budeme muset jít za hranice administrativní spolupráce a ve Společenství v rámci společné politiky vytvořit systém solidarity v oblasti vnějších hranic, víz, azylu a imigrace. Finanční perspektivy pro rok 2007 budou muset tento přístup také zohlednit.

3.4 EHSV nerozumí tomu, proč měla Rada takové zpoždění a tolik problémů při zakládání navrhované Evropské agentury pro řízení operační spolupráce na vnějších hranicích⁽¹⁾.

3.5 EHSV vyzývá úřady, aby zajistily, že se v rámci administrativní spolupráce v oblasti vnějších hranic, víz, azylu a imigrace bude zacházet se všemi jednotlivci vždy s lidskostí a důstojností v souladu s Chartou základních práv EU a mezinárodními úmluvami na ochranu lidských práv.

3.6 Stanovisko⁽²⁾ EHSV k Jednacímu řádu navrhované Evropské agentury pro řízení operační spolupráce na vnějších hranicích obsahovalo následující poznámky:

3.6.1 EHSV zdůrazňuje, že účinné pohraniční kontroly nesmí ohrozit právo na azyl. Mnoho lidí, kteří potřebují mezinárodní ochranu, přijíždí na vnější hranice ilegálními cestami. Úřady musí zajistit, aby tito lidé mohli žádat o ochranu a aby jejich žádosti byly posouzeny v souladu s mezinárodními úmluvami a vnitrostátními předpisy. Do té doby, než se vyřeší administrativní a soudní řízení žadatelů o azyl, nemohou být tito lidé vyhoštěni a musí jim být poskytnuta odpovídající ochrana.

3.6.2 Nedostatek účinných kontrol na vnějších hranicích je často zneužíván zločineckými sítěmi, které obchodují s lidskými bytostmi, a nemají žádné výčitky svědomí, když vážně ohrožují lidské životy, aby zvýšily své nezákonné zisky. Ve svém stanovisku k vydávání krátkodobých povolení k pobytu obětem trestných činů napomáhání ilegální imigrace nebo obchodu s lidskými bytostmi⁽³⁾ EHSV poukázal na to, že úřady musí oběti chránit, zejména ty nejzranitelnější, jako jsou děti, a také oběti obchodu s bílým masem, a to se stejnou důrazností, s jakou bojují proti zločineckým sítím, které obchodují a zneužívají lidské bytosti.

3.6.3 EHSV ve svých dřívějších stanoviscích již uvedl, že účinná správa vnějších hranic vyžaduje úzkou spolupráci mezi pohraničními úřady v členských státech a mezi úřady v zemích původu a tranzitních zemích prostřednictvím styčných úředníků.

V Bruselu dne 27. října 2004.

Předsedkyně

Evropského hospodářského a sociálního výboru

Anne-Marie SIGMUND

⁽¹⁾ COM(2003) 687 final – 2003/0273 (CNS)

⁽²⁾ Viz stanovisko EHSV k návrhu nařízení Rady o založení Evropské agentury pro řízení operační spolupráce na vnějších hranicích ze dne 29. ledna 2004 (Úř. věstník C 108 ze dne 30.4.2004 - Zpravodaj: pan Pariza Castaños)

⁽³⁾ Viz Úř. věstník C 221 ze dne 17.9.2004 – Zpravodaj: pan Pariza Castaños